JUNIOR ΕΚΔΟΣΗ · ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗΣ

Η περιπέτεια του τρένου στους Μύλους

Ανακάλυψε τον παλιό σταθμό, τις ατμομηχανές και το μυστικό του σουβλακιού.

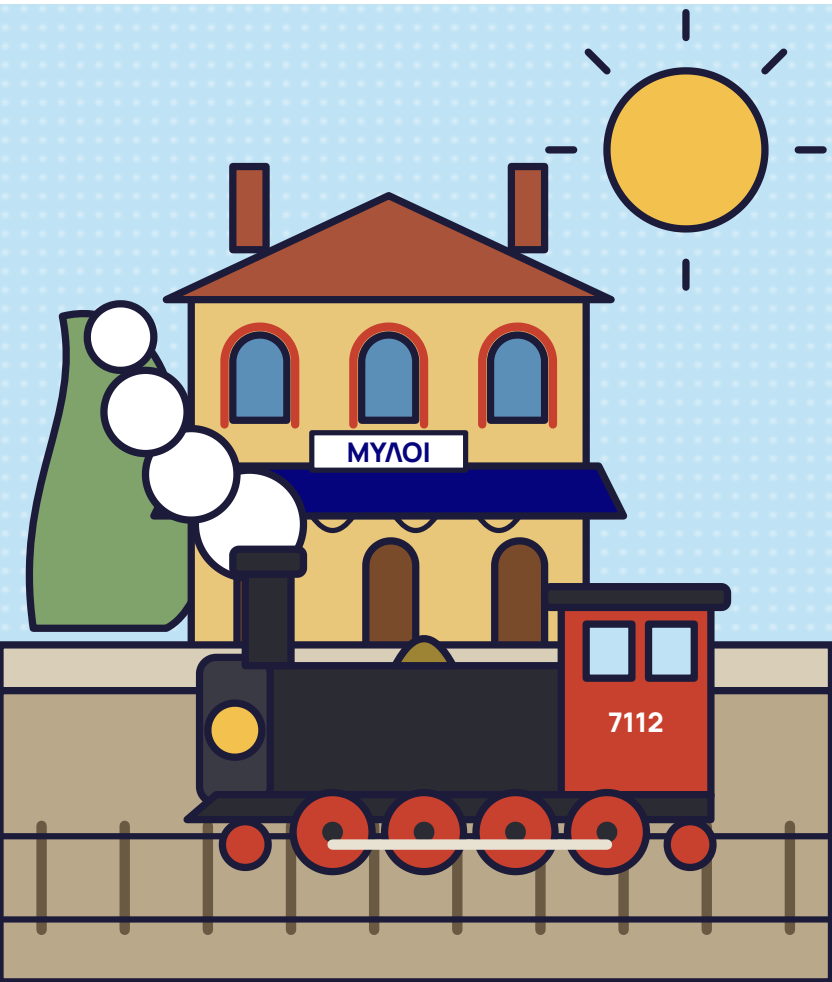

Ο ΞΕΝΑΓΟΣ ΣΟΥ

Γεια σας! Είμαι ο Κώστας

Είμαι γνήσιος **Μυλιώτης**: έτσι λέμε όποιον κατάγεται από τους Μύλους. Και ξέρω όλες τις ιστορίες αυτού του σταθμού.

Πριν από πάνω από εκατό χρόνια αυτό ήταν από τα πιο πολυσύχναστα μέρη του χωριού. Πριν έρθει το τρένο, πήγαινες στην Τρίπολη με κάρο ή με μουλάρι, από ένα κακό μονοπάτι στα βουνά.

ΚΩΣΤΑΣ

Έρχεσαι μαζί μου σε ένα μικρό ταξίδι στον χρόνο; Σε οκτώ στάσεις θα σου δείξω πώς ήταν εδώ παλιά. Πρώτα όμως: οι κανόνες!

ΠΡΙΝ ΞΕΚΙΝΗΣΟΥΜΕ

Οι κανόνες του ταξιδιού

✓ Κάνε

- **Μείνε με τον συνοδό σου.** Περπατάς πάντα μαζί με έναν ενήλικα.
- **Πρόσεχε όταν διασχίζεις τον δρόμο.** Στον παλιό δρόμο δίπλα στον σταθμό περνούν αυτοκίνητα.
- **Πρόσεχε πού πατάς.** Στις γραμμές υπάρχουν χαλαρές πέτρες.
- **Πάρε τα σκουπίδια σου μαζί.** Έτσι ο σταθμός μένει όμορφος.

✗ Μην κάνεις

- **Μην σκαρφαλώνεις** σε μηχανές, βαγόνια ή κτήρια. Το σίδερο είναι σκουριασμένο.
- **Μην μπαίνεις μέσα.** Τα κτήρια είναι κλειστά.
- **Μην τρέχεις και μην παίζεις** στις γραμμές.

ΚΩΣΤΑΣ

Συμφωνούμε; Επιβιβαστείτε!

Για τον συνοδό: κατεβάστε από το visitmyloi.gr τον πλήρη περίπατο για ενήλικες, με ακόμη περισσότερες ιστορίες και παλιές φωτογραφίες για να πείτε στην ομάδα σας. visitmyloi.gr/el/discover/railway-station

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ

Η διαδρομή σας

Περίπου 700 μ. · 45 λεπτά με τις αποστολές · επίπεδη

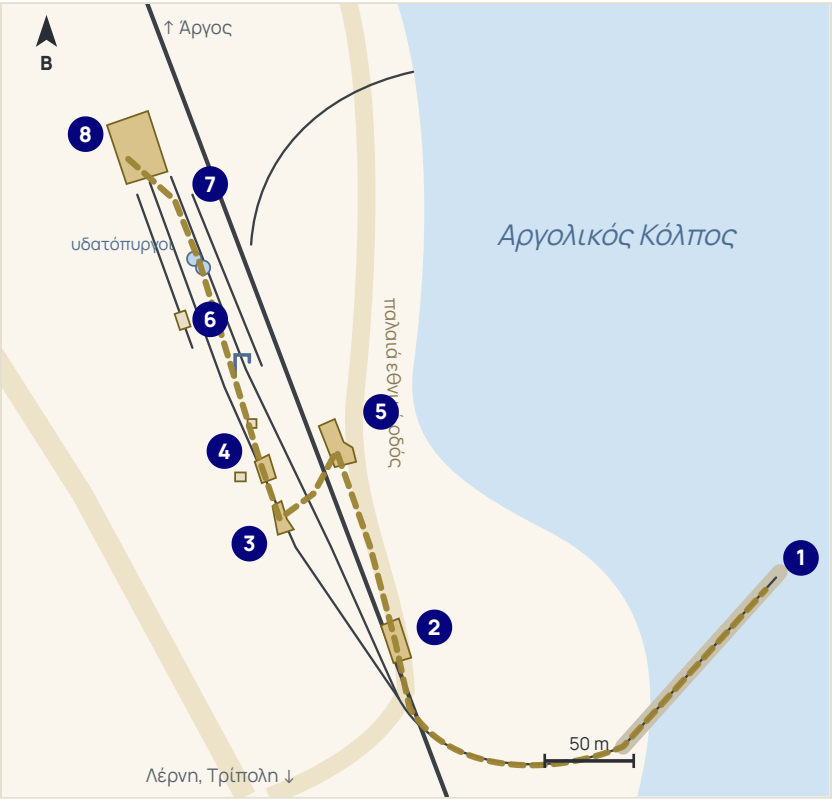

1. Η προβλήτα
2. Η αποθήκη
3. Το καφενείο
4. Ο κεντρικός σταθμός
5. Ο πρώτος σταθμός
6. Υδατόπυργος
7. Μηχανές
8. Το αμαξοστάσιο

ΣΤΑΣΗ 1 · Η ΠΡΟΒΛΗΤΑ

Ένα τρένο που ήρθε με πλοίο

Εδώ, πάνω στην προβλήτα, τελείωνε η γραμμή. Τα κιβώτια περνούσαν από το βαγόνι στο πλοίο και αντίστροφα.

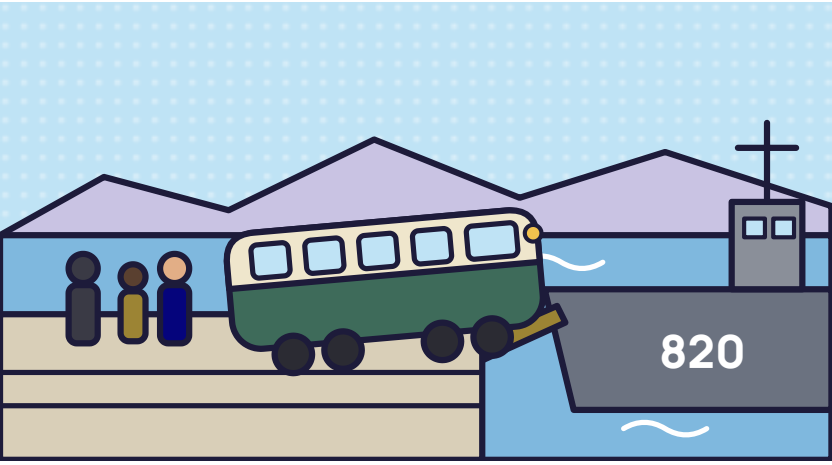

Το 1947 έγινε εδώ κάτι ξεχωριστό. Ο πόλεμος είχε καταστρέψει τη γέφυρα της διώρυγας της Κορίνθου. Πώς θα έφταναν λοιπόν νέα τρένα στην Πελοπόννησο; Με πλοίο από τον Πειραιά, που τα ξεφόρτωσε εδώ, στην προβλήτα!

ΑΠΟΣΤΟΛΗ
Κοίτα απέναντι: εκεί είναι το Ναύπλιο. Παλιά οι ταξιδιώτες έρχονταν από εκεί με βάρκα.

ΣΤΑΣΗ 2 · ΑΠΟΘΗΚΗ

Ντομάτες και κότες

Με το τρένο ταξίδευαν και εμπορεύματα. Μπροστά σε αυτό το πέτρινο κτήριο σταματούσαν τα εμπορικά τρένα. Από μεγάλες συρόμενες πόρτες περνούσαν ντομάτες, κότες, λαχανικά και φρούτα.

ΚΩΣΤΑΣ

Το 1889 μια εφημερίδα παραπονιόταν ότι η νέα μηχανή ήταν πολύ μικρή. Δεν μπορούσε να τραβήξει όλες αυτές τις ντομάτες και τις κότες!

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Παλιά αυτό το κτήριο είχε δύο μεγάλες τοξωτές πόρτες. Κοίτα καλά τον τοίχο: πώς να ήταν τότε;

ΣΤΑΣΗ 3 · ΚΑΦΕΝΕΙΟ

Περιμένοντας το τρένο

Η αναμονή για το τρένο κρατούσε καμιά φορά πολύ. Σε αυτό το μικρό καφενείο οι ταξιδιώτες έπιναν και έτρωγαν κάτι στο μεταξύ.

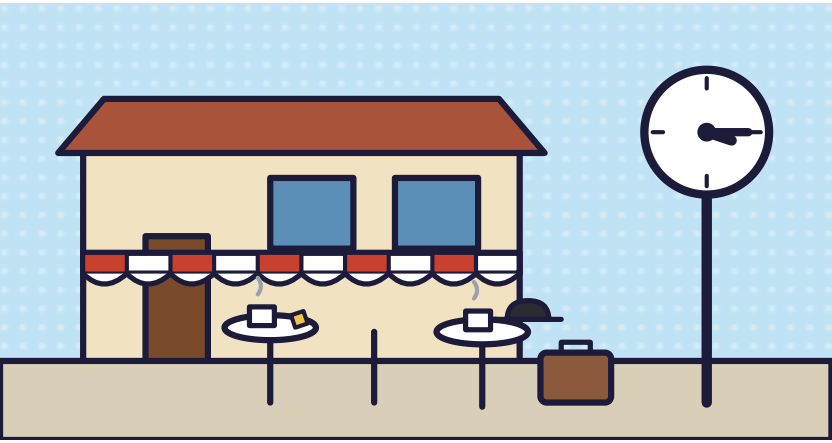

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Φαντάσου ότι περιμένεις εδώ το τρένο πριν από εκατό χρόνια. Τι θα παράγγελνες;

ΤΟ ΗΞΕΡΕΣ;

Τα τρένα τότε αργούσαν συχνά. Μια εφημερίδα του Άργους το θεωρούσε επιτυχία όταν το τρένο των 2.30 ερχόταν στις 3.15. Παλιότερα ερχόταν στις 4.00! Κοίτα το ρολόι στη ζωγραφιά.

ΣΤΑΣΗ 4 · ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

Το σπίτι του σταθμάρχη

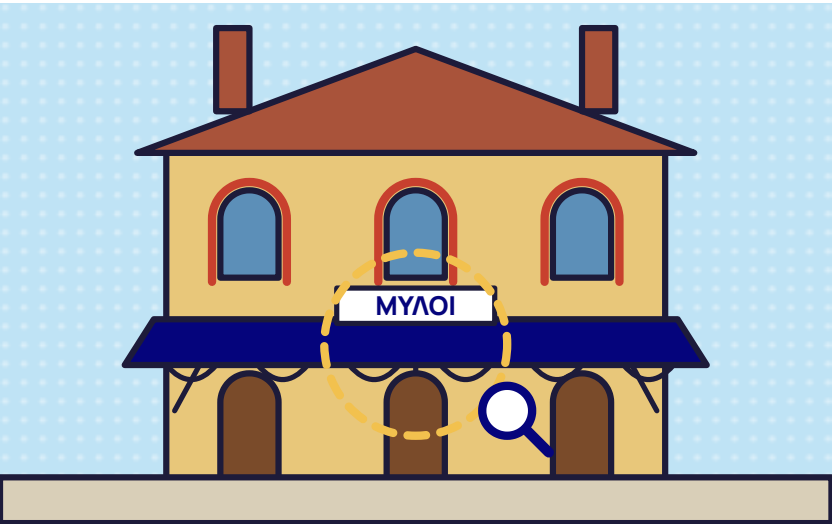

Αυτό είναι το μεγαλύτερο κτήριο του σταθμού. Στο ισόγειο έβγαζες εισιτήριο και περίμενες το τρένο. Υπήρχαν χωριστές αίθουσες αναμονής: μία για την πρώτη και τη δεύτερη θέση και μία για την τρίτη. Στον όροφο ζούσε ο σταθμάρχης με την οικογένειά του. Αργότερα μετακόμισε στον μικρότερο σταθμό απέναντι (στάση 5).

ΑΠΟΣΤΟΛΗ
Βρες το σιδερένιο στέγαστρο πάνω από τις πόρτες. Είναι πολύ παλιό και λίγα τέτοια έχουν σωθεί στην Ελλάδα.

ΣΤΑΣΗ 5 · ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

Δύο σταθμοί, ένα χωριό

Ήξερες ότι οι Μύλοι είχαν κάποτε δύο σταθμούς; Ήταν δύο εταιρείες, η καθεμιά με τον σταθμό της. Αυτός ανήκε στην εταιρεία της γραμμής προς την Τρίπολη.

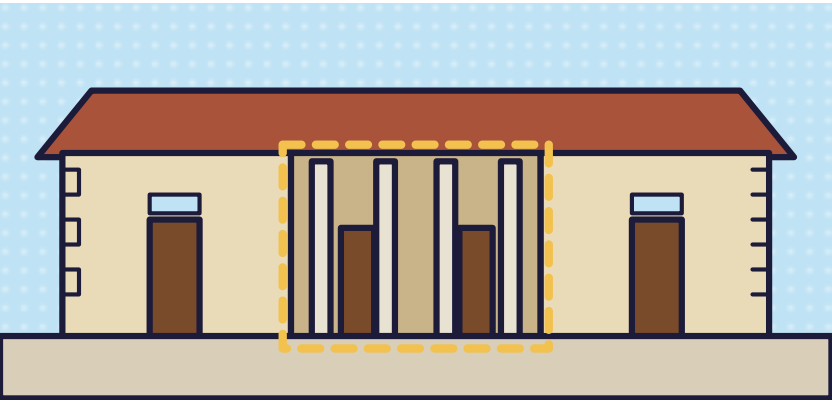

Το 1891 ο σταθμός έκλεισε και έγινε κατοικία για το προσωπικό.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Στη μέση είχε κάποτε μια ανοιχτή στοά με κολόνες, που αργότερα κλείστηκε. Βλέπεις πού ήταν;

ΤΟ ΗΞΕΡΕΣ;

Οι εργασίες για τη γραμμή της Τρίπολης ξεκίνησαν το 1889. Το πρώτο τρένο ανέβηκε στα βουνά το καλοκαίρι του 1891.

ΣΤΑΣΗ 6 · ΥΔΑΤΟΠΥΡΓΟΣ

Νερό για τη μηχανή

Η ατμομηχανή διψάει πολύ! Γι' αυτό εδώ υπάρχουν δύο υδατόπυργοι. Με την υδροληψία ο μηχανοδηγός γέμιζε τη μηχανή πριν από την ανάβαση προς την Τρίπολη.

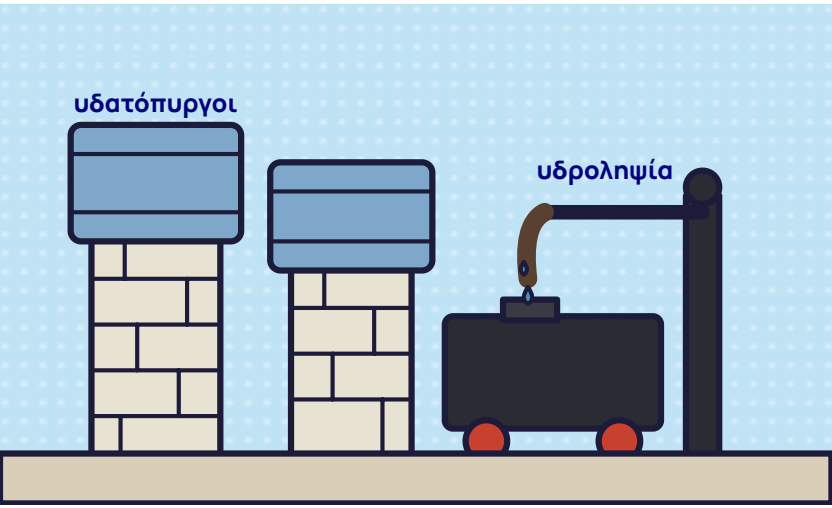

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Βρες την υδροληψία: έναν σιδερένιο στύλο με μακρύ βραχίονα, ανάμεσα στους υδατόπυργους και τον σταθμό.

ΤΟ ΗΞΕΡΕΣ;

Η Τρίπολη είναι περίπου 650 μέτρα ψηλότερα από τους Μύλους!

Πώς δουλεύει ο ατμός;

ΚΩΣΤΑΣ
Η ατμομηχανή είναι στην ουσία ένα τεράστιο μπρίκι πάνω σε ρόδες!

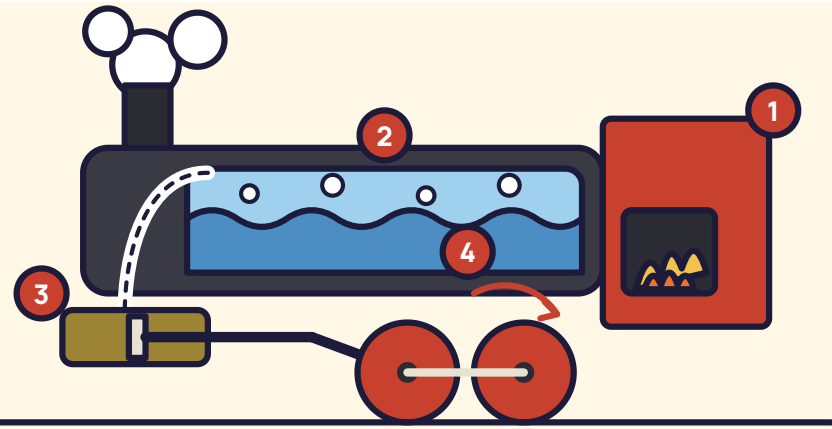

1. **Φωτιά.** Ο θερμαστής ρίχνει κάρβουνο.
2. **Λέβητας.** Το νερό βράζει και γίνεται ατμός.
3. **Κύλινδρος.** Ο ατμός σπρώχνει ένα έμβολο μπρος πίσω.
4. **Τροχοί.** Ένας βραχίονας τους γυρίζει. Τσαφ, τσουφ!

ΤΟ ΗΞΕΡΕΣ;

Ο ατμός πιάνει 1.600 φορές περισσότερο χώρο από το νερό. Αυτή η δύναμη κινεί το τρένο!

ΣΤΑΣΗ 7 · ΜΗΧΑΝΕΣ

Γίνε κυνηγός τρένων!

Δίπλα στο αμαξοστάσιο στέκουν δέκα παλιές μηχανές από τέσσερις χώρες. Μέτρα τους τροχούς και βρες τον αριθμό: ποιες μπορείς να βρεις;

ΚΩΣΤΑΣ

Κοιτάμε, δεν σκαρφαλώνουμε! Το σίδερο είναι παλιό και σκουριασμένο.

Από την Αμερική: 7101, 7102, 7103, 7107

Κατασκευάστηκαν το 1947 στις ΗΠΑ, σε σχέδιο του αμερικανικού στρατού από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η Ελλάδα αγόρασε οκτώ.

Μικρός τροχός μπροστά, 4 μεγάλοι, μικρός τροχός κάτω από την καμπίνα.

Από την Ιταλία: 7112 και 7118

Κατασκευάστηκαν το 1951 στο Μιλάνο. Η Ιταλία τις έδωσε στην Ελλάδα ως πολεμικές επανορθώσεις. Ίδιοι τροχοί με τις αμερικανικές: κοίτα τον αριθμό!

Από τη Γερμανία: 7725 και 7728

Οι παππούδες της παρέας: κατασκευάστηκαν το 1925 και το 1936.

Μικρός τροχός μπροστά, 4 μεγάλοι, κανένας μικρός πίσω.

Από τη Γαλλία: οι δύο ντιζελάμαξες

Όχι ατμός, αλλά μηχανή ντίζελ! Γαλανόλευκες, του 1967.

Δύο φορές τρεις τροχοί κάτω από μακρύ αμάξωμα.

ΚΩΣΤΑΣ

Ποια σου αρέσει περισσότερο; Εμένα μου αρέσουν πιο πολύ οι παλιοί Γερμανοί παππούδες.

ΤΟ ΗΞΕΡΕΣ;

Και οι δέκα μηχανές φτιάχτηκαν για μετρική γραμμή: οι ράγες απέχουν ένα μέτρο, λιγότερο από το 1,435 μ. των περισσότερων γραμμών της Ευρώπης. Ήταν φθηνότερη, ειδικά στα βουνά.

ΣΤΑΣΗ 8 · ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟ

Το γκαράζ των τρένων

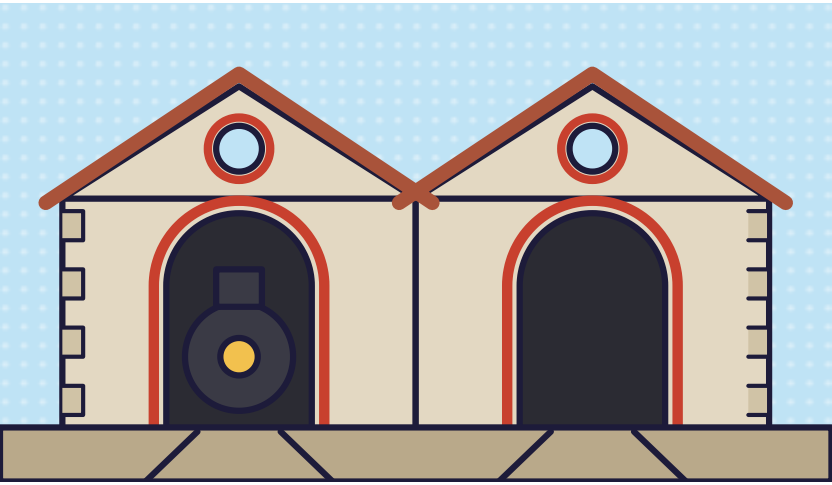

Αυτό είναι το αμαξοστάσιο του 1890 περίπου. Εδώ «κοιμούνταν» οι μηχανές τη νύχτα και επισκευάζονταν. Ανάμεσα στις ράγες υπήρχαν λάκκοι ενός μέτρου, για να δουλεύουν οι μηχανικοί κάτω από τη μηχανή.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Βρες τα στρογγυλά παράθυρα του αμαξοστασίου. Βλέπεις και τις μεγάλες τοξωτές πόρτες;

ΤΟ ΗΞΕΡΕΣ;

Στην ξύλινη στέγη του αμαξοστασίου υπάρχει ένα ατσάλινο συρματόσχοινο. Μετά από πάνω από εκατό χρόνια είναι ακόμη τεντωμένο!

Η ΠΙΟ ΝΟΣΤΙΜΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Σουβλάκι από το παράθυρο

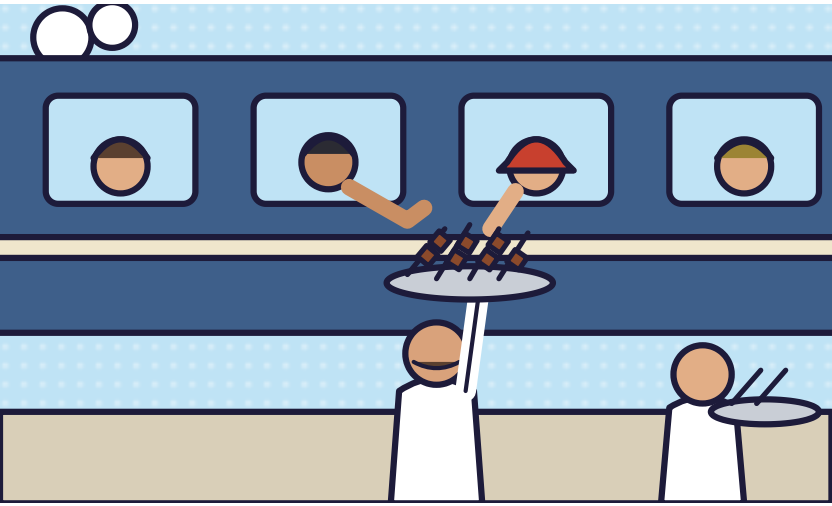

Με τόσα τρένα, οι Μύλοι έγιναν διάσημοι για το σουβλάκι τους. Μόλις σταματούσε ένα τρένο, οι πωλητές σήκωναν δίσκους γεμάτους σουβλάκια στα ανοιχτά παράθυρα. Γρήγορα πληρωμή, γρήγορα στο χέρι, και το τρένο έφευγε!

ΚΩΣΤΑΣ

Τα τρένα δεν περνούν πια, αλλά κοντά στον σταθμό μπορείς ακόμη να φας σουβλάκι. Ρώτα τον συνοδό σου!

Μπράβο, ειδικέ των τρένων!

Ανακάλυψες την προβλήτα, τις αποθήκες, τους σταθμούς και δέκα μηχανές. Ξέρεις πώς δουλεύει μια ατμομηχανή και γιατί οι Μύλοι έγιναν διάσημοι για το σουβλάκι. Έτσι είσαι πια επίσημα **ειδικός των τρένων των Μύλων** και αυτό το μετάλλιο είναι δικό σου!

ΚΩΣΤΑΣ

Ευχαριστώ που ταξίδεψες μαζί μου! Μα περίμενε: έχω κι ένα δωράκι για σένα. Γύρνα σελίδα!

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ

Με αυτό το μετάλλιο στην οθόνη σου παίρνεις την ανταμοιβή σου. Γύρνα σελίδα!

Η ΑΝΤΑΜΟΙΒΗ ΣΟΥ

Φτιάξε τον δικό σου σταθμό!

Δείξε το μετάλλιο της προηγούμενης σελίδας στο κινητό σου στο περίπτερο του χωριού. Θα πάρεις **δωρεάν** την **χάρτινη μακέτα του σταθμού των Μύλων**: κόψε, δίπλωσε, κόλλησε, και θα έχεις τον κεντρικό σταθμό με το στέγαστρό του στο γραφείο σου.

Υπάρχει μόνο ένα **περίπτερο** στους Μύλους, οπότε δεν μπορείς να το χάσεις.

Πώς θα βρεις το περίπτερο

Τον περίπατο αυτό σου προσφέρει το Visit Myloi · visitmyloi.gr · facebook.com/visitmyloi

Πηγές: Ε. Ρούσσου (2015)· Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας.